

Nazių politikos Rytų ir Vakarų Europoje skirtumai

*Pateiktį parengė Gabrielė
Paukštytė IVb*

Vadovė: Jūratė Litvinaitė

TURINYS

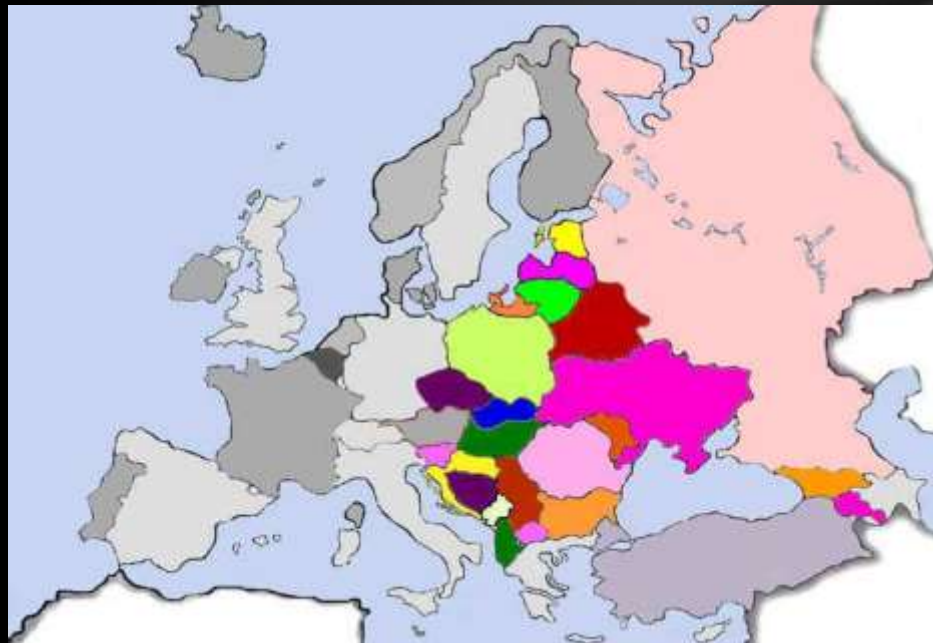
- RYTŲ EUROPA;
- SITUACIJA LIETUVOJE;
- SITUACIJA LENKIJOJE;
- VAKARŲ EUROPA;
- STATISTIKA;
- AR ŽINOJAI..?
- ŠALTINIAI.

RYTŲ EUROPA

- Rytų Europoje vykdoma nacių politika buvo itin žiauri;
- Buvo nužudyti šimtai tūkstančių civilių;
- Bet koks nepaklusnumas naciams žiauriausiai slopinamas;
- Milijonai vyrų ir moterų išvežti į Vokietiją dirbti jos pramonės įmonėse;
- Slavų tautos buvo laikomos tinkamomis tik sunkiausiems darbams;
- Rytų Europa naciams tebuvo gyvybinės erdvės teritorija;
- Buvo suvaržytas gyventojų kultūrinis bei dvasinis gyvenimas;
- Įvesti ypatingieji okupacijos įstatymai;

RYTŲ EUROPA

- Hitleris ketino Rytuose vietinius gyventojus išnaikinti, sterilizuoti arba iškeldinti anapus Uralo kalnų;
- Vokiečiai iš anksto turėjo planą, kuris turėjo visiškai nušluoti nuo žemės paviršiaus Rytų Europos šalis (panašus likimas būtų ištikęs ir Baltijos šalis);
- Buvo gausiai naikinami žydai, čigonai, į koncentracijos stovyklas neretai patekdavo ir homoseksualistai;

SITUACIJA LIETUVOJE

- Uždrausta kabinti lietuviškas vėliavas, neleista veikti partijoms ir organizacijoms;
- Okupacinė valdžia siekė slopinti antihitlerinį judėjimą, aprūpinti Reichą darbo jėga, plėsti Lietuvos gyventojus, kolonizuoti Lietuvą ir paversti ją Vokietijos dalimi;
- Naujakuriai ir mažažemiai, 1940m. gavę žemės, šios teisės neteko;
- Ūkininkai turėjo mokėti natūrinės duokles;
- Prekyba turgavietėse uždrausta;
- Slopinama kultūra ir tautinė sąmonė;
- 1941m. birželį Ablingoje buvo sušaudyti beveik visi žmonės, o kaimas galiausiai padegtas;
- 1944m. birželį buvo išplėstas kaimas ir sudeginti gyvi žmonės Pirčiupiuose, keršijant už keletą nužudytų vokiečių kareivių.

Pirčiupių motina

Ablingos memorialas ir skulptūros

SITUACIJA LENKIJOJE

- Buvo žiauriausiai slopinamas bet koks nepaklusnumas, imami ir žudomi įkaitai;
- Hitlerininkai uždarė visas lenkų kultūros įstaigas, aukštąsias ir vidurines mokyklas, įnirtingai persekiojo katalikų dvasininkiją;
- 1939m. Buvo suimti ir uždaryti koncentracijos stovyklose Krokuvos universiteto profesoriai;
- Šie veiksmai rodė nacių norą sunaikinti lenkų inteligentiją, o kitą tautos dalį paversti tamsia darbo jėga.

VAKARŲ EUROPA

- Vakarų Europoje vykdoma politika buvo kur kas švelnesnė nei Rytuose (Vokietijai pakako to, jog šalys teikia ekonominės naudos);
- Valstybės nebuvo skaldomos;
- Nacistai saikingai taikė terorą, stengėsi gyventojus patraukti į savo pusę apgaulinga propaganda;
- Vakarų Europos gyventojus naciai traktavo kaip visavertę rasę – germanus, tad nevykdė prieš juos masinio genocido;
- Švelnesni okupaciniai įstatymai;
- Suteikta gyventojams daugiau veikimo laisvės;

SITUACIJA VAKARŲ EUROPOS VALSTYBĖSE

- Vokietija okupavo tris penktadalius Prancūzijos, kita dalis palikta Vichy režimui, kuris buvo nacių marionetinė valstybė;
- Nusavinamas turtas, tai vykdė daugiausia Vichy vyriausybė;
- Ketvirtadalis žydų buvo išsiųsti iš valstybės ir nužudyti;
- Vokiečių sąjungininkė Italija ir Musolionio vyriausybė kategoriskai atsisakė deportuoti iš šalies žydus;
- Okupuotose Prancūzijos, Graikijos teritorijose italai gynė žydus ir neleido jų deportuoti;
- Olandijai ir Belgijai hitlerininkai nesiruošė atiduoti nepriklausomybės.

STATISTIKA

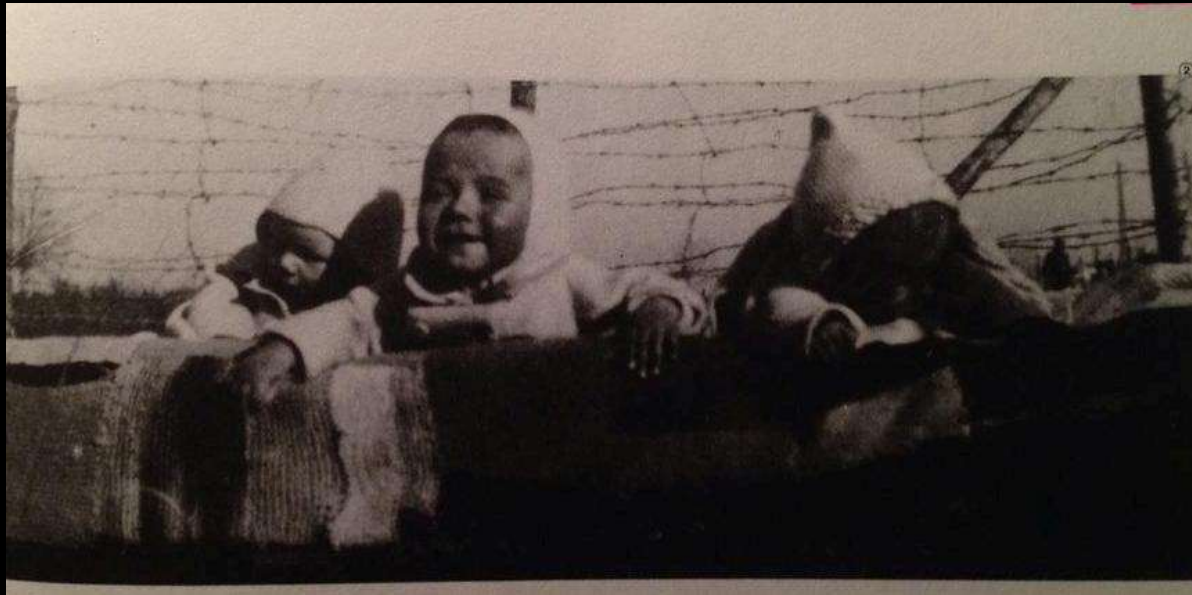
Trémimai

Tremtyje mirė 4–5 milijonai politinių tremtinių. Okupuotose šalyse žuvo 5 milijonai 978 tūkstančiai žydų, arba 72% žydų skaičiaus 1939 m. rugsėjo mėn.

Šalis	Žuvusių žydų skaičius	%
Lenkija	2 800 000	85
SSRS (okupuota dalis)	1 500 000	71
Rumunija	425 000	50
Vengrija	200 000	49.5
Čekoslovakija	260 000	82.5
Prancūzija	90 000	30
Vokietija	170 000	81
Lietuva	180 000	90
Olandija	90 000	60
Latvija	85 000	89.5
Belgija	40 000	44
Graikija	60 000	80
Jugoslavija	55 000	73.3
Austrija	40 000	66.6
Italija	15 000	26.3
Bulgarija	7000	14
Kitos (Danija, Estija, Norvegija, Liuksemburgas, Dancigas)	6000	30

ŽYDŲ NAIKINIMAS

Šalis	žydų gyventojų skaičius prieš sunaikinimą	sunaikintų žydų suvestinė	
		skaičius	procentai
Lenkija	3 300 000	3 000 000	90
Baltijos šalys	253 000	228 000	90
Vokietija ir Austrija	240 000	210 000	90
Bohemijos-Moravijos protektoratas	90 000	80 000	89
Slovakija	90 000	75 000	83
Graikija	70 000	54 000	77
Olandija	140 000	105 000	75
Vengrija	650 000	450 000	70
Baltarusija	375 000	245 000	65
Ukraina	1 500 000	900 000	60
Belgija	65 000	40 000	60
Jugoslavija	43 000	26 000	60
Rumunija	600 000	300 000	50
Norvegija	1 800	900	50
Prancūzija	350 000	90 000	26
Bulgarija	64 000	14 000	22
Italija	40 000	8 000	20
Liuksemburgas	5 000	1 000	20
Rusija	975 000	107 000	11
Danija	8 000	–	–
Suomija	2 000	–	–
Iš viso	8 861 800	5 933 900	67

AR ŽINOJAI...

...Kad karo pabaigoje aprūpinantys frontą traukiniai užleisdavo kelią traukiniams, kurie veždavo žydus į dujų kameras Lenkijoje?

...Jog nacių ideologai buvo linkę apriboti visų okupuotos Sovietų Sąjungos teritorijoje gyvenančių tautų galimybes siekti išsilavinimo?

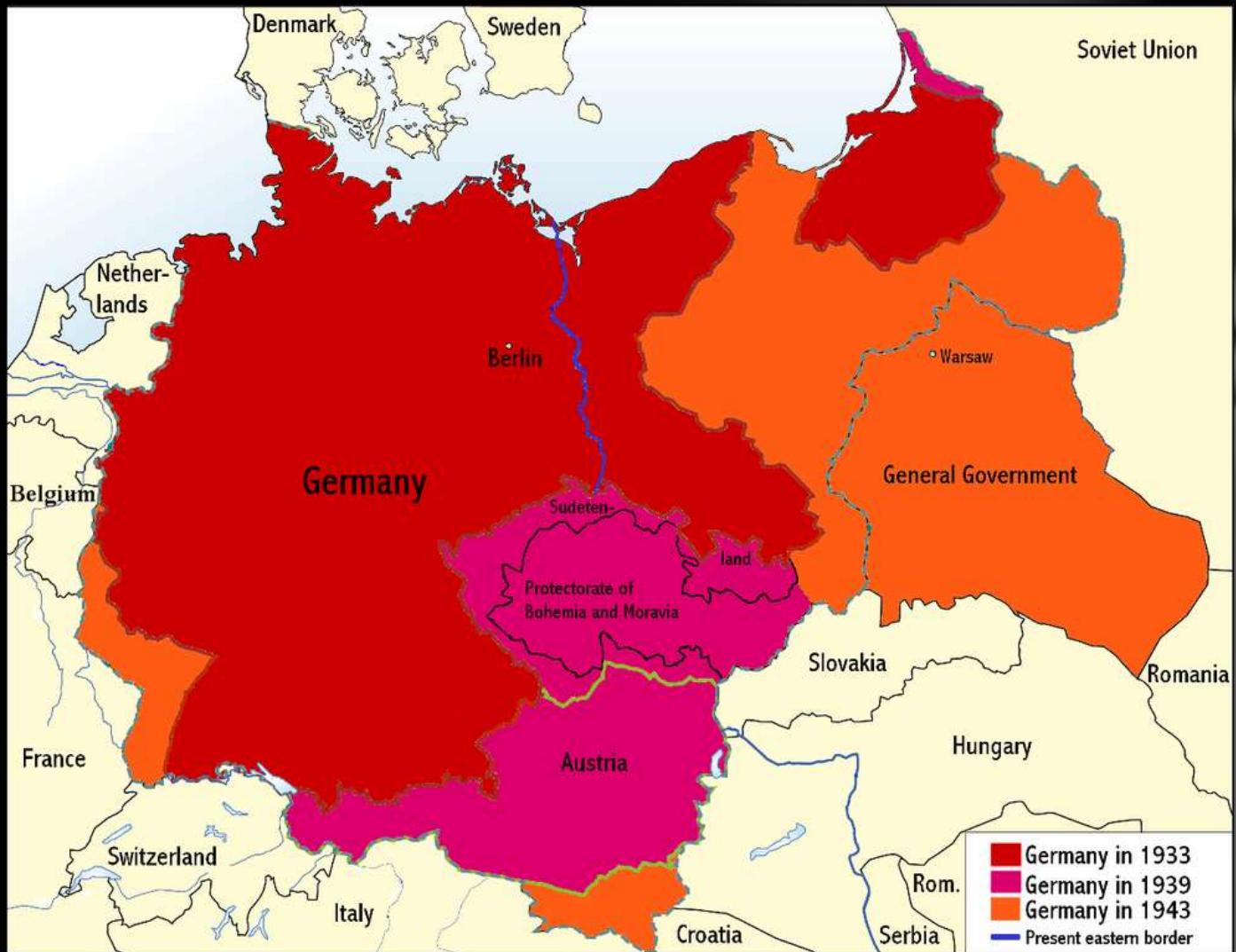
...Kad Norvegijos pareigūnai, vykdydami vokiečių įsakymą, žydus registruodavo ir areštuodavo?

...Kad nors suomiai buvo nacių sąjungininkai, tačiau atsisakė atiduoti bent vieną žydą?

...Jog danai sugebėjo vienu kartu perkelti visus danų žydus į saugią Švediją?

...Kad Hitleris planavo viena ar kita forma susieti Daniją, Norvegiją, Olandiją ir Belgiją su Vokietija; antraeile valstybe turėjo tapti ir Prancūzija?

ŠALTINIAI

- ❑ <http://www.genocid.lt/Leidyba/12/sarunas.htm>;
- ❑ <http://www.partizanai.org/failai/html/kruvinos-zemes.htm>;
- ❑ <http://prezi.com/xglvnmp6mdrp/naciu-valdymas-okupuotuose-krastuose/>;
- ❑ <http://www.saltiniai.info/index/details/220>;
- ❑ <http://www.bernardinai.lt/straipsnis/2011-09-23-20-klausimu-ir-atsakymu-apie-holokausta/69274/print>;
- ❑ Naujausiųjų laikų istorija. Vadovėlis 10 klasei (A. Kasperavičius, R. Jokimaitis, A. Sindaravičius, J. Laurinaitis, A. Čižauskienė, B. Stukienė);
- ❑ Naujausiųjų laikų istorija 1918 – 1992. Vadovėlis 10 klasei (A. Kasperavičius, R. Jokimaitis, A. Jakubčionis);
- ❑ Istorijos vadovėlis „Pasaulis II“ (Asle A. Sveen, Svein Aastad);
- ❑ Trumpas istorijos kursas. (Janina Varnienė);
- ❑ ISTORIJA 3 (Kristina Murith-Descloux, Pjeras Filipas Bugnard, Žanas Pjeras Dorand, Daniel Stevan, Žanas Klodas Vial).
- ❑ LIETUVA. Lietuvių enciklopedija. Penkioliktas tomas.

AČIŪ UŽ DĒMESĶ 😊

